

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ

Αν και ο όρος «αντιτρομοκρατική νομοθεσία» παραπέμπει σε πλαίσιο ειδικών διατάξεων που δεν αφορούν συνήθως ή/και κεκτημένες, ως νόμιμες, μαζικές κοινωνικές και πολιτικές συμπεριφορές των πολιτών (γι' αυτό άλλωστε επελέγη από διεθνείς οργανισμούς και εθνικές κυβερνήσεις), στην πραγματικότητα, έχει αλλάξει δραματικά, τη σχέση πολιτείας και πολιτών, σε ότι αφορά το σύνολο των ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων και εγγυήσεων, επι το δυσμενέστερο για τους πολίτες.

Στην Ελλάδα, το αντιτρομοκρατικό πλαίσιο συγκροτείται κατά κύριο λόγο από τρεις νόμους (με τις τροποποιήσεις τους):

A) το ν. 2918/2001 και ήδη αρθ.187 Π.Κ. γνωστό ως «τρομονόμο»

B) το ν. 3251/2004 και ήδη άρθρ. 187^A Π.Κ. γνωστό ως «ευρωτρομονόμος - ευρωένταλμα» με την τροποποίηση από τον 3875/10.

Γ) το ν. 3691/2008 που αποτελεί την κύρια τροποποίηση του ν.2331/2005 για τη «νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» που δέχεται συνεχείς τροποποιήσεις - επικαιροποιήσεις (3424/2005, 3875/10, 3932/10, 3994/11, 4045/12) που τον συμπληρώνουν και επεκτείνουν.

Οι παραπάνω νόμοι - πλαίσιο, αποτελούν εισαγωγή στην ελληνική νομοθεσία, διεθνών ή ευρωπαϊκών συμφωνιών. Ο 2928/2001 της διεθνούς συνθήκης του Παλέρμo, ο 3251/2004 του Τάμπερε και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (**έχει ψηφιστεί τον Ιούλιο του 2001 μετά τα γεγονότα του Γκέτεμποργκ και μεσούσης της Γένοβα**), όλοι δε οι σχετική με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αποτελούν ήδη συμφωνημένες διατάξεις στη Διεθνή Ομάδα Δράσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Financial Action Task Force - FATF).

Κάθε ένα από τα παραπάνω σύνολα διατάξεων, επέφερε στην ελληνική έννομη τάξη, ιδιαίτερες, αντισυνταγματικές, καινοτομίες που **εκτός των νέων αδικημάτων που εισάγουν, επιδρούν και μεταμορφώνουν ερμηνευτικά, το σύνολο σχεδόν των διατάξεων του ποινικού κώδικα :**

κατά κύριο λόγο:

A) 2829/2001: εισάγει τη **δίωξη του φρονήματος** (αναλυτικά Μπελαντής) και την έννοια του **υπόπτου** στη θέση του κατηγορουμένου. Βρίθει αορίστων, νομικά και πραγματικά, εννοιών, των οποίων ο προσδιορισμός επαφίεται στην ερμηνεία των διωκτικών και δικαστικών αρχών. Παρ' ότι τόσο η επίσημη πολιτική ρητορική όσο και οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις που αντιτίθενται στην ύπαρξή του τον χαρακτηρίζουν «αντιτρομοκρατικό ή τρομονόμο», ο ίδιος ο νόμος επιμένει να χρησιμοποιεί τον όρο «εγκληματική οργάνωση»

Ήδη, εκτός της νομικά εκτροματικής νομολογίας που γνωρίζουμε ότι έχει παραχθεί από την εν λόγω ερμηνεία, στην προδικαστική καθημερινότητα, **η προανάκριση έχει παντελώς αντικατασταθεί**

από την προκαταρκτική εξέταση και ο κατηγορούμενος από τον «ύποπτο» σε όλα τα αδικήματα, τα αστυνομικά τμήματα αποστέλλουν κλήσεις για παροχή εξηγήσεων σε ύποπτους διευθυντές σχολείων που καλούνται να καταγγείλουν ονόματα μαθητών που διευθύνουν καταλήψεις, ενώ εκατοντάδες είναι πλέον οι απλές τηλεφωνικές κλήσεις από Α.Τ. κλπ. Ο ύποπτος είναι στη ζωή μας καθημερινά.

Β) ν.3251/2004 (187^Α): στο έδαφος της νομιμότητας της δίωξης του φρονημάτος, επικεντρώνεται στην δίωξη του πολιτικού φρονημάτος και την ποινική αντιμετώπιση της συνήθους μαζικής κοινωνικοπολιτικής δράσης των πολιτών.

Ορίζεται ως τρομοκρατική **χωρίς την προϋπόθεση ένταξης σε εγκληματική, δομημένη, κλπ οργάνωση, η συνταγματικά κατοχυρωμένη πολιτική και συνδικαλιστική δράση, αφού η τέλεση αδικημάτων, με τρόπο ή σε έκταση ή υπό συνθήκες που είναι δυνατό «να εξαναγκάσει παρανόμως δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη ή να απόσχει από αυτήν ή να βλάψει σοβαρά ή να καταστρέψει τις θεμελιώδεις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές δομές μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού τιμωρείται:** Μεταξύ των αδικημάτων: β') βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310), πρόσφατες διώξεις στους συλληφθέντες των απεργιών στ') διακεκριμένη φθορά ξένης ιδιοκτησίας (άρθρο 382 παρ. 2), (σχεδόν κάθε δίωξη συλληφθέντος σε διαδήλωση) ζ') εμπρησμό (άρθρο 264), ι') έκρηξη (άρθρο 270) (μολότωφ), ια') παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες (άρθρο 272), ιβ') κοινώς επικίνδυνη βλάβη (κάθε βλάβη ακόμη και σε δικό μου πράγμα, που θα μπορούσε να γίνει επικίνδυνη) (άρθρο 273), ιζ') διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών (άρθρο 290), **(ΚΑΘΕ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ, ΚΑΘΕ ΑΠΕΡΓΙΑ ΟΤΑ, ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΜΕΓΑΛΗ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΑ ΥΠΟΧΩΡΗΣΕΙ)**

Με τον 387^Α **απολείφθηκε η εξαίρεση που αφορούσε τη συνδικαλιστική δράση** η οποία πλέον δύναται να ενταχθεί στην τρομοκρατική δραστηριότητα.

□

Η ένταξη σε τρομοκρατική οργάνωση αποτελεί, άνευ άλλου τινός, αυτοτελές αδίκημα, με χαρακτηριστικότερη όλων το άρθρο **1 παρ. 4 όπου ορίζεται ότι εάν καμία παράνομη πράξη δεν τελεστεί από την «τρομοκρατική οργάνωση» αυτό αποτελεί ελαφρυντικό.** Άρα, εάν δεν υπάρχει παράνομη πράξη, υπάρχει παράνομο φρόνημα που τιμωρείται με ελαφρυντικό.

□

Η συλλογική ευθύνη των σωματείων για τη δράση των μελών τους, κάνει δειλά την εμφάνισή της, καθώς προβλέπεται κάθειρξη για το μέλος του δ.σ. που δεν καταγγέλει στις αρχές μέλος του σωματείου που κατέχει όπλο ή εκρηκτικό μηχανισμό (μολότωφ)

□

□

□

Γ) Με τον 2331/2005 αρχικά και κυρίως τον 3691/08 αργότερα, πραγματοποιείται η συγκρότηση δικτύου πανκοινωνικής παρακολούθησης, καταγραφής και ελέγχου, του συνόλου των στοιχείων που συγκροτούν κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα, με τις κάθε είδους χρηματοπιστωτικές, ασφαλιστικές κλπ εταιρίες να αποκτούν ανεξέλεγκτο θεσμικό ρόλο για το φακέλωμα των πολιτών, πρόσφορο φυσικά για κάθε χρήση. □ □ Διακηρυγμένος στόχος, η εξακρίβωση «ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών» οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου. □

Η διαπίστωση του «ασυνήθους» χαρακτήρα της συναλλαγής επαφίεται στην ιδιωτική εταιρία η οποία οφείλει να συλλέγει το σύνολο των προσωπικών, κοινωνικών, επαγγελματικών στοιχείων που συγκροτούν το προφίλ του συναλλασσομένου και τη «συνήθη» συναλλακτική συμπεριφορά του. □ Δεδομένου ότι νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα υπάρχει κατά το νόμο αυτόν και όταν π.χ. μεταβιβάζεται με γονική παροχή ακίνητο και δηλώνεται στη συμβολαιογραφική πράξη η αντικειμενική του αξία, γίνεται αντιληπτό το εύρος των στοιχείων που συλλέγονται για την κατάφαση του συνήθους ή ασυνήθους χαρακτήρα της συναλλαγής.

Με τους ίδιους τρόπους ερευνάται η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων, για την κατάφαση της δε, πρέπει να λάβουμε υπ' όψη:

1. □ □ □ □ Ποιες οργανώσεις θεωρούνται τρομοκρατικές (Ευρωπαϊκές και διεθνείς λίστες με κάθε είδους πολιτικές οργανώσεις Τουρκικές, Παλαιστινιακές κλπ)

2. □ □ □ □ Ποιες δύνανται να χαρακτηριστούν τρομοκρατικές με βάση τις ευρείες ερμηνείες των προηγούμενων «αντιτρομοκρατικών» διατάξεων»

3. □ □ □ □ Το γεγονός ότι σ' αυτό το νόμο ορίζεται η ευθύνη φυσικών ή νομικών προσώπων, αλλά και οντοτήτων (?) που συνδέονται με οποιοδήποτε τρόπο με τρομοκρατικές οργανώσεις..

Έτσι, ως τρομοκρατικές οργανώσεις ερμηνεύονται σωματεία που βρίσκονται σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις, ενώ η αόριστη έννοια «οντότητα» μπορεί να αποδοθεί σε πολιτικές οργανώσεις που δεν έχουν αποκτήσει νομική προσωπικότητα και έχουν οποιαδήποτε σχέση με τα σωματεία αυτά...

Τέλος, εδώ προβλέπονται και οι διοικητικές κυρώσεις των προστίμων και της διάλυσης σωματείου εξ αιτίας παράνομης δράσης μέλους του...

□ □

Το παραπάνω νομικό πλαίσιο αποτελεί ένα αντι-σύνταγμα που καθιστά «ευέλικτα» τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα όλων των πολιτών, προσαρμόσιμα στις διαθέσεις του εκάστοτε πολιτικού διαχειριστή και των, ας μην το ξεχνάμε, υφισταμένων του διωκτικών και δικαστικών αρχών. □

Εισάγει νέα φρονηματικά αδικήματα, αλλά και νέα ερμηνεία παλαιότερων διατάξεων, διαχέει στον κορμό του ποινικού κώδικα και της έννομης τάξης την έννοια του εχθρού, ο οποίος είναι ταυτόχρονα εσωτερικός και εξωτερικός, προσδιοριζόμενος μόνο από την πιθανολογούμενη εχθρότητά του (κάποιες φορές μόνο από την χρησιμότητά του) προς τις πολιτικές κοινωνικές και οικονομικές δομές του κοινωνικοοικονομικού συστήματος, εγχώριου και διεθνούς. Η νομιμότητα έχει αποκτήσει γκρίζες ζώνες στις οποίες συνωστίζεται η πλειοψηφία των πολιτών και όχι μόνο οι συμμετέχοντες σε συλλογικές αγωνιστικές δραστηριότητες (πολύ περισσότερο βέβαια αυτοί).

Αντιστρόφως ανάλογα, οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές δομές καθίστανται ανελαστικές ακόμη και στην κριτική και προστατεύονται έναντι των κατά τεκμήριο ύποπτων πολιτών.

Η τερατώδης επέκταση της έννοιας της «ψυχικής συνδρομής στο αδίκημα» στη νομολογία των δικαστηρίων, με την οποία τιμωρείται η απλή παρουσία ή και η απουσία προσώπου που δεν συμμετείχε στη διάπραξη αδικήματος, οι προφυλακίσεις διαδηλωτών προκειμένου αυτοί, επί λέξει από βούλευμα: «να εξουδετερωθούν» μέχρι να δικαστούν (δηλ. να καταδικαστούν), η κατάχρηση της επιβαρυντικής περίπτωσης του «ιδιαίτερα επικίνδυνου», αλλά και η ακύρωση του ελαφρυντικού του προτέρου εντίμου βίου για όσους έχουν λευκό μητρώο, αφού πλέον πρέπει να αποτιμιάται (με ποιο κριτήριο;) και να εγκρίνεται από το δικαστήριο το σύνολο της ατομικής και κοινωνικής ζωής του κατηγορουμένου πριν από την εκδικαζόμενη πράξη, οι ασκήσεις ποινικών διώξεων για καταλήψεις ιδιωτικών χώρων χωρίς μήνυση του ιδιοκτήτη, συχνά και χωρίς τη συναίνεσή του ή οι εξελισσόμενες ποινικές διώξεις για τις μαθητικές καταλήψεις στα σχολεία, ακόμη και το γεγονός ότι συνήθως, μια ληστεία τράπεζας τιμωρείται βαρύτερα από μια ανθρωποκτονία, αποτελούν μερικά μόνο παραδείγματα της επίδρασης αυτής.

Το παραπάνω κεντρικό πλαίσιο έρχονται κατά καιρούς να συμπληρώσουν ή να επικαιροποιήσουν, νέες διατάξεις περιορισμού ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων (περιορισμός διαδηλώσεων, κουκούλες, πρόσφατες ανακοινώσεις Δένδια κλπ) χωρίς να αλλάζουν το βασικό μοτίβο.

Δεν πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας το γεγονός της εμπλοκής του στρατού στην «αντιτρομοκρατική» δραστηριότητα, με τα χαρακτηριστικά που παραπάνω αναφέρθηκαν.

Έτσι, το δόγμα του ελληνικού στρατού έχει αλλάξει. Ο στρατός πλέον δεν φροντίζει την άμυνα της χώρας, αλλά την προστατεύει από «ασύμμετρες απειλές» και ιδίως την τρομοκρατία.

Είναι ήδη γνωστές οι στρατιωτικές ασκήσεις για την «καταστολή πλήθους» που έχουν γίνει στην Ελλάδα τόσο από τον ελληνικό στρατό όσο και από τον Ευρωστρατό, κατά τις οποίες, στρατιωτικές δυνάμεις καλούνταν να καταστείλουν «τρομοκρατικές» διαδηλώσεις πολιτών που διαμαρτύρονταν.

Στην πραγματικότητα, η αντιτρομοκρατική νομοθεσία θεσπίστηκε ακριβώς για να επιδράσει στη ρύθμιση των σχέσεων πολιτείας και πολιτών. Δημιούργησε ένα χώρο απουσίας δικαιωμάτων, ανάμεσα στους πολίτες και την πολιτεία (και τις δομές). Από τη στιγμή που ο πολίτης έρχεται, εκούσια ή μη, σε αντιπαράθεση με αυτές, εντάσσεται στο χώρο αυτό και εκχωρεί αναγκαστικά το σύνολο των δικαιωμάτων του, στα «πάντοτε αρμόδια» όργανα της πολιτείας τα οποία θα τα

ερμηνεύσουν, παραμορφώνοντας ή και ακυρώνοντάς τα, προκειμένου να προστατευτούν οι δομές και να εξουδετερωθεί η απειλή.

Οι δίκες κατά της τρομοκρατίας αποτέλεσαν τους δίδυμους πύργους της Ελλάδας, διότι πράγματι νομιμοποίησαν στη μέση κοινωνική συνείδηση τη δυνατότητα της πολιτείας να ενεργεί χωρίς κανόνες, κριτήρια, δικαιώματα κλπ προς το σκοπό της εξουδετέρωσης της απειλής.

Αυτός ο χώρος απουσίας δικαιωμάτων, εφαρμόζεται ήδη σήμερα ολοένα και με μεγαλύτερη οξύτητα, στους κάθε είδους συλληφθέντες αγωνιστές.

□

□

ΑΝΤΩΝΙΑ ΛΕΓΑΚΗ